

LÆGEFORENINGEN

Kære Folketingets Sundhedsudvalg

Jeg vedlægger hermed Lægeforeningens analyse af de økonomiske konsekvenser forbundet med genindførelsen af retten til udvidet frit sygehusvalg ved ventetider over 30 dage. Analysen fokuserer udelukkende på området for hofte- og knæalloplastik.

Regeringens akutplan fra februar 2023 udvidede midlertidigt retten til frit sygehusvalg fra 30 til 60 dage for at afhjælpe pres på det offentlige sundhedsvæsen. Fra den 31. december 2024 genindføres den oprindelige grænse på 30 dage. Det betyder, at patienter, der må vente mere end 30 dage, får adgang til udvidet frit sygehusvalg.

Økonomiske konsekvenser

- I 2023 ventede 4.475 patienter mellem 31 og 60 dage på knæ- eller hofteoperation på et offentligt sygehus. De patienter vil under de nye regler kunne vælge behandling på privathospitaler, hvilket kan påføre regionerne en samlet ekstraudgift på 171 mio. kr. alene på dette område.¹
- Udgiften svarer til lønnen for 440 sygeplejersker.

Sundhedsfaglige og organisatoriske udfordringer

- Det er ikke altid en fordel at operere hurtigt. I nogle tilfælde kan træning og anden behandling erstatte behovet for en operation.² Dermed er der ikke entydigt dokumentation for, at ventetider mellem 31 og 60 dage udgør et sundhedsfagligt problem. Der var også læren fra COVID-epidemien, da en del patienter, der havde ventet på operation under epidemien, ikke længere havde operationsbehov eller -ønske, da de blev tilbudt det.
- Privathospitaler kan aflaste, når de bruges klogt, men også udfordre det offentlige sundhedsvæsen ved at trække ressourcer og personale væk. Det kan på sigt øge ventetiderne i det offentlige system.

Regionale forskelle

- På baggrund af regionale ventetider forventes Region Sjælland at blive ramt hårdest.
- I Region Sjælland forventes ekstraudgifterne at svare til lønnen for 93 fuldtidsansatte sygeplejersker. I Region Hovedstaden vil udgifterne svare til 71 fuldtidsansatte sygeplejersker.

Analysen viser, at tilbagerulning af behandlingsgarantien fra 60 til 30 dage, kan stille sundhedsvæsenet overfor betydelige udfordringer, både

¹ Ifølge Region Hovedstaden udbudsaftale med privathospitaler betaler regionen i gennemsnit 38.325 kr. for hofte- og knæalloplastik. Hvis 4.476 flere patienter behandles på privathospitaler, vil regionernes udgifter derfor stige med 171 mio. kr. [\[Link\]](#)

² SDU: Træning og operation kan give samme effekt hos unge med meniskskader [\[Link\]](#)

økonomisk og kapacitetsmæssigt. Det understreger behovet for en mere fair og realistisk tilgang til patientrettigheder og ventetider.

Vi ser frem til en videre drøftelse af ventetider, patientrettigheder og resourceforbrug i sundhedsvæsenet.

Med venlig hilsen

Camilla Rathcke
Formand for Lægeforeningen

